

ция по разглежданата тема – за опозиционните лидери и партии, – тъй като е написана въз основа на богата документална база от ЦПА и архива на вътрешното министерство. Авторът е посветил страници на опозиционните водачи д-р Г. М. Димитров, Кръстьо Пастухов и Никола Петков и на съдебните политически процеси срещу тях. Разкрита е драмата на патриотичното българско офицерство във връзка с инсценираните процеси срещу така наречените нелегални военнофашистки организации „Неутрален офицер“ и „Хан Крум“. Осветлена е и разправата в процеса през 1948 г. с Лулчевата група.

Горянското движение като форма на съпротива срещу тоталитарната комунистическа система и съветизацията на България е разгледано на базата на доскоро секретни документи на Държавна сигурност в най-новата публикация на Диню Шарланов „Горяните. Кои са те? Из строго секретните архиви на Дирекция на Държавна сигурност“ (С., 1999). Това е една изобщо незасягана от българската историография тема и може да се каже, че с това се поставя началото на научното ѝ изследване. Книгата отново е по-скоро научнопопулярна, със силно документален характер, което я прави особено интересна, тъй като документите се публикуват за първи път. Разказана е историята на възникването на горянските чети в различните райони на България. Дава се оценката, че горянското движение има национален и демократичен характер. Разкриват се механизмите на агентурно-информационната система на Държавна сигурност за ликвидиране на нелегалните организации и горянските чети, а така също и на онези среди от населението, които скрито негодуват от съветизацията на България.

Прегледът на написаното за опозицията от българските историци през последното десетилетие показва, че тази тема все още не е получила необходимата цялостна научна разработка. Имам надеждата, че свободата на словото и печата, правото да се получава и разпространява информация ще продължават да бъдат неотменни права в нашето общество, което ще позволява изказването и популяризирането на различ-